

A21 Адзначце словы, якія пішуща разам:

- 1) (на)жаль 2) (на)памяць 3) (як)раз 4) (на)паказ 5) (як)след.

A22 Знайдзіце і адзначце прыслоўі ў форме найвышэйшай ступені параўнання:

- 1) пахмурней 2) найбольш актыўна 3) найпільней 4) найсмялейшы 5) больш гладка.

A23 Адзначце прыслоўі, якія пішуща асобна:

- 1) пайсці (у) прысядкі; 2) знаходзіцца (на) воддаль; 3) прыкідваць (на)вока; 4) гэтак(сама) адмовіць; 5) паступіць (на)удалую.

A24 Адзначце словазлучэнні са словамі, якія з часціцай **не(ня)** пішуща разам:

- 1) (не)удзячная, але патрэбная праца; 2) капуста (не)пакрышана; 3) (не)адкладныя справы; 4) (не)шырокая паласа; 5) (не)шкада часу.

A25 Адзначце сказы, у якіх ужываецца **ні**:

- 1) Мне нельга н... паехаць на экскурсію. 2) Здаецца, няма н... канца, н... краю лесу.
3) Як н... гукаў я, не дагукаўся. 4) Н... чалавека ў такую рань. 5) Н... плач у самоце, дзярках, на балоце.

A26 Адзначце сінтаксічныя канструкцыі, якія не з'яўляюцца словазлучэннямі:

- 1) раскажаўшы верш; 2) перад экзаменам; 3) апускалася ноч; 4) вучань добры; 5) дваццаць адзін.

A27 Адзначце сказы, у якіх выдзеленыя словы з'яўляюцца **дзеяснікам**:

- 1) *Перажытае* ў ваенныя гады і цяпер жыве са мною. 2) *Стары* зайшоў у аўтобус.
3) *Дзяўчына*, зайдзі ў клас. 4) *Кацярыне* было прыемна чуць словы падзякі. 5) *Чытаць* – мой любімы занятак.

A28 Адзначце сказы, у якіх на месцы пропуску абавязкова ставіцца працяжнік:

- 1) Ашмяншчына_мой родны край. 2) Смех_натуральны, калі вынікае з жыццевых абставін.
3) Снег_як блакітна-белае покрыва. 4) Выпрацоўваць характар_задача няпростая.
5) Прыемная субяседніца_Наталля Іванаўна.

A29 Адзначце сказы, у якіх трэба паставіць тры коскі:

- 1) Калі мы выйшлі на вуліцу ўжо адчувалася што блізка вечар хаця і было светла.
2) Зеленына расце з такой шпаркасцю што калі прыслухацца дык уловіш як выпростаюцца і перашэптваюцца каліўцы.
3) Чым цягнецца вышэй у неба дрэва тым глыбей ідзе карэнне ў зямлю.
4) Я паклічу цябе ў свет прыгожае казкі дзе прасторна для мар дзе задумам есць шыр.
5) Такі незвычайны у гэтым годзе май што каб выказаць захапленне яго прыгажосцю не магу знайсці слоў.

A30 Адзначце сказы, у якіх знакі прыпынку пастаўлены правільна:

- 1) На палявой дарозе заўсёды можна бачыць людзей – то ідуць касцы, то спяшаюцца ў белых хустках жанчыны.
2) Пры рацэ, да якой мы прыехалі, ужо фыркалі запрэжаныя коні, а над ракой стаяла марыва цеплага туману.
3) Даўно чуў, што рыбалоўства – найлепшы спорт і найлепшы адпачынак, што, седзячы за вудай, можна забыцца на ўсе на свеце, а я і не ведаю, як трэба закідваць вуду.
4) Зоркі былі буйныя, але няяркія, і здавалася, што гэта не зоркі, а звон струн рассыпаўся ў той высі, набыў такія рэальныя формы.
5) Пот заліваў вочы, але каб не выдаць сваёй слабасці, хлопец не кідаў веслаў.

A31 Адзначце сказы з прастай мовай, у якіх знакі прыпынку пастаўлены правільна:

- 1) “Маці – крыкнула Ірына, -- дзе ты?” 2) “Не рабіце з мухі слана,” -- запярэчыў Ваня.
3) “Я чалавек на службе, а не на ігрышчы, -- сурова сказаў ён і дадаў: -- Майго сумлення не чапай”.
4) “Ты разумееш, Каця, -- нясмела пачаў тата—выпадкова мне трапіў твой дзеннік.
5) “Нават не ўяўляю, як магла жыць без цябе” – гаварыла яна.

A32 Адзначце, пры дапамозе якіх сродкаў звязаны 4 і 5 сказы наступнага тэксту.

Ні адзін сейбіт не кіне зерня ў непадрыхтаваную глебу. І дуіш, каб у ёй прарасло зерне дабрыні, трэба падрыхтаваць. Трэба навучыць яе адчуваць. Чалавек мае пачуцці яшчэ да таго, як навучыцца выказваць іх словамі. Сапраўды, дзіця спасцігае свет з дапамогаю пачуццяў.

- 1) прыслоўе; 2) пабочнае слова; 3) злучнік; 4) лексічны паўтор; 5) займеннік.

ТЭСТ В

В1 Знайдзіце назоўнік, які спалучаецца з лічэбнікам **паўтары**. Утварыце словазлучэнне і запішыце яго ў форме творнага склону:

1) цэнтнер; 2) год; 3) мільярд; 4) вядро; 5) дзежка.

В2 Запішыце назоўнік **воўк** у форме Н.скл. мн.л.

В3 Знайдзіце памылку ў лексічнай спалучальнасці слоў. Падбярыце да няправільна ўжытага слова паронім і запішыце яго ў пачатковай форме.

Цыкл пра Косава поле і цыкл пра Марка Каралевіча – гэта ўзоры паўднёваславянскага геройскага эпасу.

В4 Устаноўце адпаведнасць паміж фразеалагізмамі і значэннямі. Запішыце правільны адказ:

А Давацца ў знакі	1 З усіх бакоў, поўнасю.
Б Як гром з яснага неба	2 Выяўляць чым-н. сваю прысутнасць
В З ног да галавы	3 Інакш ацэньваць каго-небудзь, што-н.
Г Глядзець іншымі вачамі	4 Зусім нечакана, раптоўна
	5 Аказваць свае ўздзеянне на каго-н. , станавіцца адчувальным.

В5 Знайдзіце памылку пры ўжыванні простае формы вышэйшай ступені параўнання прыметніка, запішыце яе правільна.

Свая саломка мякчэй за чужую пярыну.

В6 Вызначце тып аднастаўнага сказа.

Белая паласа прыбою.

В7 Знайдзіце ў сказе памылковае словазлучэнне, запішыце правільную форму.

Маці павесіла на акно новую цюль.

В8 Вызначце стыль тэксту.

Вы, дзеці беларускага народа, атрымалі магчымасць вучыцца ў школах на сваёй роднай мове. І не толькі школы мае беларускі народ. У нас ёсць тэхнікумы, універсітэты, інстытуты, Акадэмія навук, свае тэатры. Авалодваючы асновамі навук, вам трэба пазнаць свет, законы, па якіх развіваецца грамадскае жыццё, ведаць і любіць свой народ, сваю Радзіму. Таму вам неабходна старанна вучыць сваю родную мову, ведаць і любіць лепшыя творы беларускай літаратуры.